

NMI verdwijnt, remigratie blijft

Per 2025 wordt de Remigratiewet uitgefaseerd en neemt De Sociale Verzekeringsbank geen nieuwe aanvragen voor een remigratie uitkering in behandeling. Eind december 2024 sluit Nederlands Migratie Instituut (NMI) na 35 jaar zijn deuren. Op de bijeenkomst donderdag 5 oktober in het Speelklok Museum werd duidelijk wat dit gaat betekenen.

Het is zomers warm in de lichte Transeptzaal van het Utrechtse museum wanneer de gasten in de eerste week van oktober binnen druppelen - velen werkzaam of actief in het ondersteunen van migranten. Een divers gezelschap dat een grote betrokkenheid met de doelgroepen als gemene deler heeft.

Remigratie ‘van alle tijden’

Voor veel van de sprekers, onder wie directie en bestuur van NMI en vertegenwoordigers van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en De Sociale Verzekeringsbank, speelt of speelde migratie in meer of mindere mate een rol in hun leven of dat van hun (voor)ouders. NMI directeur Henk Kok trapt als dagvoorzitter dan ook af met het centrale thema ‘Remigratie is van alle tijden’. De Remigratiewet mag dan aflopen, bij velen blijft het verlangen om naar het geboorteland terug te keren.

Waar je navelstreng begraven is...

Surinamers zeggen: *“Pe mi kumba titee beri”*: Waar je navelstreng begraven is, daar ben je thuis! Uit de praktijkverhalen van NMI consulenten komt naar voren dat de beslissing om wel of niet terug te keren pas na intensieve weging tot stand komt. In het besluitvormingsproces spelen zowel financiën, gezondheid en huisvesting hier en in het herkomstland een rol, als de meer emotionele factoren. Afwegen is een uiterst complex proces gedurende een langere periode.

Aflopen Remigratiewet

De Remigratiewet is er sinds 2000 en is uniek in Europa, alleen Denemarken heeft een vergelijkbare voorziening. Met de wetswijziging van de remigratiewet in 2014 is een einddatum voor nieuwe aanvragen bepaald, te weten eind 2024. Arjan van Noort, directeur Samenleving en Integratie bij SZW, geeft aan dat afschaffing van de wet gezien veranderde tijden passend is, hoe spijtig ook. Uiteraard blijft zijn ministerie als opdrachtgever ook in deze laatste fase betrokken. Ook Lyke Veen, bestuursadviseur Strategie en Externe Betrekkingen bij SVB, benadrukt dat de SVB na 2024 verantwoordelijk blijft voor de uitvoering van de wet. Lopende remigratie uitkeringen blijven nog jaren lang uitgekeerd worden. Voor het komende, laatste jaar houdt de SVB rekening met een flinke toename in het aantal aanvragen voor de remigratie uitkering.

Zelfredzaamheid en borging

De prangende vraag die deze middag in de lucht hangt is bij wie migranten vanaf 2025 terecht kunnen, wanneer de jarenlange ervaring en landspecifieke kennis van de NMI consulenten niet langer voor hen beschikbaar is.

Natuurlijk zal de SVB ook na 2025 vragen over (r)emigratie met export van bijvoorbeeld AOW beantwoorden. Reeds geremigreerden kunnen hun vragen altijd stellen bij de sociale attachés die vanuit de SVB in de ‘bestemmingslanden’ actief zijn, of Nederland Wereldwijd (onderdeel van Buitenlandse Zaken). Ook andere instanties blijven de vragen beantwoorden

9 oktober 2023

die specifiek voor hen zijn. Vele partijen maken zich zorgen over het verdwijnen van wat NMI kenmerkt, integrale advisering en begeleiding, cultuursensitief en veelal in de taal van de migrant. De aanwezige buurt- en wijkteams spreken net als meerdere belangenorganisaties de middag hun zorgen uit. Aanwezigen vragen SZW te denken over oplossingen.

NMI heeft in de aanloop naar de beëindiging van zijn specialistische dienstverlening thematische informatiepakketten samengesteld om daarmee de zelfredzaamheid van de doelgroepen enigszins te vergroten. Begeleiding door iemand met kennis van zaken blijft echter essentieel. Daarom ontwikkelde NMI tevens een remigratieportal met relevante informatie, stappenplannen en verwijzingen, waarmee professionals migranten kunnen ondersteunen bij de veelal complexe hulpvragen rondom remigratie. De content van de portal blijft beschikbaar tot eind 2025. Mogelijk wordt de content in de toekomst door andere organisaties en professionals overgenomen en actueel gehouden.

NMI consulenten zullen in het komende jaar het land doorgaan om workshops te verzorgen voor professionals die actief zijn in het sociaal domein. NMI doet daarmee een beroep op deze professionals, hun werkgevers en de vele vrijwilligers om klaar te staan voor de migranten van de toekomst, zich op de toenemende vraag voor te bereiden en er daadwerkelijk tijd voor te maken.

Voor meer informatie, bel of mail de heer H.B. Kok, 030 236 42 45 of henk.kok@nmigratie.nl